

le, hvor ingen lande er holdt udenfor, hvor alle har mulighed for at være med i et nyt fællesskab.

Det blev en realitet for EU, da vi for 2 år siden forhandlede den ny Amsterdamtraktat på plads. Det blev en realitet for NATO, da vi for godt en måned siden nåede til enighed i Washington. Vi har faktisk nu fremtids sikret de to søjler, som Europa hviler på: Den Europæiske Union og NATO, og nu er det så vores opgave at bygge bro mellem NATO og EU. Vi bygger jo på samme fælles værdigrundlag, humanismens og demokratiets, men vi har forskellige opgaver, vi skal varetage. Dertil kommer OSCE og først og sidst FN som den afgørende organisation for verdenssamfundet.

Jeg vil gerne understrege, at ingen selvfølgelig kan sige endnu, hvordan bygningsværket endeligt kommer til at se ud, hvordan samarbejdet mellem NATO og EU vil forme sig. Det skal vi i gang med at udforme i praksis nu i det næste halvandet års tid i EU og i NATO.

Men det, vi allerede nu kan sige, er, at vi står med en ganske anden dagsorden end den, vi stod med, da Danmark i 1992 tog forbehold i Edinburgh over for det forsvarssamarbejde, der dengang tegnede sig i EU. Om forhandlingerne mellem EU og NATO og i EU og i NATO så fører til, at vi på sigt bør overveje, om det, vi vedtog i 1992, stadig er det bedste for Danmark, kan ingen med saglighed svare på i dag.

Vi er stadig ved begyndelsen af en proces, som ingen kender resultatet af, og derfor er der, for så vidt angår forsvarsforbeholdet, heller ikke noget for den danske befolkning at tage stilling til. Folk har krav på at vide, hvad der sker, hvis man siger ja, og hvis man siger nej, og det kan vi ikke i dag give et klart svar på, for til syvende og sidst er det jo den danske befolkning og kun den, der bestemmer. Det er blot sagt til dem, som presser på for at få en folkeafstemning her og nu – det kan næsten ikke gå stærkt nok – eller fastsat til et ganske bestemt tidspunkt.

Men omvendt, sagt til dem, der for tid og evighed vil udelukke, at det danske folk nogen sinde igen skal høres, blot for at der ikke skal herske tvivl: Regeringen er naturligvis enig i det danske forbehold på forsvarsområdet, respekterer det. Det var vi i 1992, og det er vi i dag. Vi respekterer naturligvis også forbeholdet, fordi det er udtryk for, også da vi formulerede det, at Danmark ikke vil være med til, at

der skabes en fælles europæisk hær i konkurrence med NATO og uden for NATO.

Men for dem, der tænker på evigheden, tegner der sig jo også netop nu en ny vej, en vej for Danmark, som har et pluspositivt tegn foran sig. EU skal ikke melde sig ud af NATO. Nu handler det om samarbejde, og det har vi en klar interesse i at være med til at sætte vores præg på. Ellers ville vi jo svigte alle de erfaringer, vi har bag os. At tale mod bedre vidende her ville for alvor være at svigte.

Vores målsætninger er ganske klare på det forsvarsmæssige område. Det skal sikres fuldt og helt, at den europæiske forsvarssøjle er en del af NATO og ikke adskilt fra NATO. Det skal sikres, at EU ikke opbygger sin egen Euro-pahær, det vil sige påtager sig den centrale forsvarsopgave i forhold til eget territorium. Den opgave er én gang for alle placeret i NATO-alliancen. Sådan skal det fortsat være.

Det er også i Danmarks interesse, at lande, som ikke er medlem af EU, men af NATO, kan deltage i fælles aktioner, aktioner, som har karakter af humanitær indsats, af fredsbevarende indsats og af fredsskabende indsats. Det samme gælder de lande, som er medlem af EU, men ikke af NATO. Også her bør der være mulighed for at løfte en opgave sammen med de øvrige lande i Europa.

I det hele taget ser regeringen for sig et meget, meget bredere samarbejde i Europa, end vi blot kunne ane for 7-8-9 år siden. Tænk blot på Partnerskab for Fred-samarbejdet, som Danmark har været en af de kraftigste fortalere for og har arbejdet så hårdt for. Partnerskabet vil komme til at spille en stor rolle i de kommende års opgaveløsninger på dette felt.

Jeg siger det, fordi alt dette, vi har oplevet gennem de senere år, også har betydet, at det har været særskilt vigtigt, at et bredt flertal i Folketinget har kunnet samles om et nyt 5-årigt forsvarsforlig. Regeringen har fra starten strakt hånden frem til samarbejde med ansvarlige forligspartier. Vi vil gerne i dag kvittere for, at det lykkedes, og jeg vil for min part gerne i dag også tillade mig at sige tak til økonomiministeren og til forsvarsministeren og til de to regeringspartier. Uden deres indsats tror jeg ikke, det var lykkedes, og uden forsvarsforligspartiernes indsats tror jeg heller ikke, det var lykkedes.

Vi ved godt, at nedlæggelse af kaserner er en pinefuld proces for det lokale samfund, der berøres. Men fornyelsen og omstillingen til den ny